

[Tinning]

er handicappet, f.eks. ekstraordinære udgifter til transport. Efterlønnen betyder ikke en total opgivelse af tilknytningen til arbejdsmarkedet. Der er mulighed for at arbejde 200 timer om året. Derfor bør invaliditetsydelsen kunne bevares, selv om vedkommende går på efterløn.

5. Fortrinsadgang til beskæftigelse.

Den offentlige sektor har en særlig pligt til at løse de handicappedes erhvervsmæssige problem. Og der har da også siden 1965 været bestemmelser om, at handicappede kunne få *fortrinsadgang* til visse beskæftigelser inden for det offentlige. Men retten til fortrinadgang hjælper stort set ikke, ganske enkelt og banalt, fordi arbejdsformidlingen ikke har kendskab til de stillinger, som opslås ledige inden for det offentlige område. Arbejdsministeren har for snart 15 år siden skrevet til samtlige ministerier, statsstyrelsen, amtskommuner og kommunalbestyrelser om, at disse skulle give arbejdsformidlingen forlods meddelelse om ledige stillinger. En undersøgelse, som arbejdsdirektoratet har foretaget, viser, at denne henvendelse stort set er glemt. VS tror ikke på flere forsøg på pæne hensigtserklæringer og opfordringer, men mener, at der skal et påbud til. Hensynet til handicappede er vigtigere end et eventuelt ubehag ved at skulle pålægge offentlige myndigheder at gøre noget, som de burde opfatte som deres pligt.

6. Frit boligvalg.

Forslaget handler om de bestemmelser i hjælpemiddelcirkulæret, som ikke blot giver kommunen ret, men også pligt, til at undersøge, om en person med handicap bør flytte til en mere hensigtsmæssig bolig, før der eventuelt bevilges tilskud til en boligindretning, så den pågældende kan fungere bedre.

VS har intet imod, at kommunen vejleder en person med handicap, men forpligtelsen efter hjælpemiddelcirkulæret drejer sig ikke blot om vejledning, men om en decideret undersøgelse af, om en person med handicap bør flytte til en mere hensigtsmæssig bolig. I praksis kan kommunen kræve forhåndsansøgning, før en person flytter ind i en ny bolig, og i yderste konsekvens kan den også kræve, at han eller hun opgiver sin bolig og flytter derhen, hvor det passer kommunen – uden

hensyntagen til den pågældendes samlede behov. I modsat fald kan kommunen nægte at yde tilskud til boligændringen.

Dette opfatter VS som et alvorligt indgreb i den handicappedes bevægelsesfrihed. En person med handicap begrænses i virkeligheden i sit boligvalg på samme måde, som hvis han eller hun var umyndiggjort. En sådan regel er klart i strid med enhver målsætning om den handicappedes mulighed for at fungere i samfundet på lige fod med andre mennesker.

VS mener, at en person med handicap skal have samme mulighed for at flytte som andre mennesker. Det vil sige, at den handicappede skal betale det samme som andre mennesker med et tilsvarende økonomisk levestandard, f.eks. flytteudgifter og almindelige indretningsudgifter, mens de ekstraudgifter, som følger af handicappet, skal dækkes af det offentlige.

VS mener også, at der i bevillingen af tilskud til boligindretning skal anlægges langt bredere kriterier end cirkulærets snævre kriterium om afhjælpning af boligforholdene. I den forbindelse er det vigtigt, at der f.eks. også lægges vægt på personens ønske om at bo i et bestemt kvarter, i bestemte omgivelser eller sammen med bestemte mennesker, f.eks. i et kollektiv.

7. Fysioterapi.

Det eksisterende fysioterapeutiske tilbud til handicappede er klart utilstrækkeligt. Der findes næppe et eneste medlem af folketinget, som er uenig i, at vi må gøre alt, hvad der er politisk muligt, for at lette den enkelte handicappedes smerter i hverdagen. Men det eksisterende system påfører mange handicappede fysisk smerte, en smerte, som kan undgås ved enkle og kendte midler. Skæve rygge, deforme fødder og krumme hænder er almindelige og smertefulde virkninger af en række handicap, hvis der ikke forebygges med fysioterapi. Et enkelt eksempel:

Det er ikke ualmindeligt, at et menneske med muskelsvind kun har en lungekapacitet, der svarer til 1/3 af det normale. Det betyder, at simple forkølelser og luftvejsinfektioner meget nemt kan udvikle sig til en livstruende lungebetændelse (folk med muskelsvind har svært ved at hoste på grund af svage bug- og mellemgulvsmuskler, og en skæv ryg begræn-